

2e Turap 2022

Er wordt meer dan verwacht gebruik gemaakt van IBO's (individuele betalingsovereenkomsten met niet gecontracteerde aanbieders, voorheen NIA's). Deels komt dit omdat bij de kernpartners wachtlijsten zijn, veelal door gebrek aan capaciteit, deels omdat er specialisme gevraagd wordt die niet alle kernpartners hebben. Daarnaast zijn er steeds minder verblijfsplekken beschikbaar bij de grotere gecontracteerde partijen waardoor er uitgeweken moet worden naar kleinere niet ingekochte aanbieders die wel verblijfsplekken hebben. De benodigde inzet van IBO's valt lastig te voorspellen en omdat het over het algemeen om duurdere complexe trajecten gaat (waarvan beperkt aantal trajecten dus financieel een relatief grote impact kunnen hebben) is dit budgettair een onzekere factor.

1.3 Werk en Inkomen

Ondanks de veelvuldige berichtgeving over de onder druk staande bestaanszekerheid, wordt er lokaal medio 2022 nog geen extra beroep gedaan op gemeentelijke middelen als bijzondere bijstand of de minimaregelingen. Echter vanuit onze maatschappelijke partners bereiken ons wel signalen dat inwoners steeds meer leven van hun spaargeld, waarmee buffers slinken en verdwijnen. Ook de Voedselbank maakt melding van een stijging van het aantal te verstrekken voedselpakketten en schrijnende situaties. De gemeente blijft inzetten op communicatie over de routes naar hulp en hoopt drempels te verlagen door o.a. de huisbezoeken vanuit vroegsignalering bij betalingsachterstanden. Het financieel café wordt steeds beter gevonden en heeft voor de zomer haar dienstverlening uitgebreid naar dubbele bezetting om inwoners waar mogelijk te helpen.

Voortgang toekenning éénmalige energietoeslag neutraal (eenjarig)

In april jl. heeft de raad ingestemd met het toekennen van een energietoeslag van € 800 aan minimahuishoudens met een inkomen tot 120% van het wettelijk sociaal minimum. Dit betrof een bedrag van € 840.000 (incl. uitvoeringskosten). Omdat niet alle huishoudens gebruik maken van gemeentelijke regelingen werden de uitgaven geschat, gebaseerd op 990 huishoudens. Ook de inkomsten waren destijds nog niet bekend. Inmiddels is bekend dat de gemeente Uithoorn voor deze regeling € 877.000 heeft ontvangen via de algemene uitkering. Deze zijn betrokken bij het effect van de meicirculaire, binnen het programma Organiseren. Vooralsnog dekken de inkomsten dus de geraamde uitgaven. Per 15 augustus heeft de gemeente 788 aanvragen voor energietoeslag toegekend (€ 630.400). Mocht het beroep op deze regeling toch hoger zijn dan 990 aanvragen waarop de raming is gebaseerd, dan zullen er middels een raadsvoorstel extra middelen voor energietoeslag worden aangevraagd.

Verwachting toename gebruik sociale voorzieningen

Vanwege de huidige asielcrisis hebben gemeenten in de zomer van 2022 de opdracht gekregen om de huisvestingstaakstelling statushouders versneld te realiseren. Uithoorn heeft hieraan voldaan, maar landelijk heeft deze versnelling weinig effect gehad. Hierdoor is er nog altijd een tekort aan opvangplekken en zullen gemeenten meer moeten doen om bij te dragen aan een oplossing. Het is nog onduidelijk wat de verdere gevolgen voor de gemeente Uithoorn zullen zijn in 2022. Het is daarmee ook onzeker wat de effecten zijn voor de budgetten sociaal domein.

1.3.1 Gebundelde uitkering en terugvorderingen € 289.000 nadeel (meerjarig)

De inkomsten dalen door een verlaging van de gebundelde uitkering (BUIG). Daartegenover staat een voordeel door een hoger bedrag aan terugvorderingen.

1.3.2 Uitgaven Bijstand 2022 € 355.000 voordeel (eenjarig)

De prognose van het aantal bijstandsuitkeringen valt lager uit dan de eerdere schatting. Dit resulteert in een voordeel van € 355.000.

De afgelopen jaren is het aantal inwoners met een bijstandsuitkering gestegen. In de loop van 2022 zien we, mede door de gunstige arbeidsmarkt, een daling van het aantal uitkeringen. In 2023 verwachten wij een stabilisatie van uitkeringsbestand. Dit wil zeggen dat de uitstroom gelijk is aan het aantal nieuwe mensen wat instroomt. Dit is in lijn met de landelijke prognose.

1.3.3 Begroting AM Match € 75.000 voordeel (meerjarig)

Op basis van de resultaten uit het verleden en de verwachting voor de komende jaren is een meerjarenperspectief gemaakt. Dit beeld resulteert in een structureel positief resultaat van € 75.000 op de gemeentelijke begroting AM match.

1.3.4 (Aanvullende) middelen Energietoeslag nadeel € 511.000 (eenjarig)

Voortgang eerdere toekenning éénmalige energietoeslag

In april jl. heeft de raad ingestemd met het toekennen van een energietoeslag van € 800 aan minimahuishoudens met een inkomen tot 120% Wet Sociaal Minimum (WSM). Dit betrof een bedrag van € 840.000 (incl. uitvoeringskosten). Omdat niet alle huishoudens gebruik maken van gemeentelijke regelingen werden de uitgaven geschat, gebaseerd op 990 huishoudens. Ook de inkomsten waren destijds nog niet bekend.

Inmiddels is bekend dat de gemeente Uithoorn voor deze regeling € 877.000 heeft ontvangen via de algemene uitkering. Deze zijn betrokken bij het effect van de meicirculaire, binnen het programma Organiseren. Vooralsnog dekken de inkomsten dus de geraamde uitgaven.

Per 15 augustus heeft de gemeente 788 aanvragen voor energietoeslag toegekend. Mocht het beroep op deze regeling toch hoger zijn dan 990 aanvragen waarop de raming is gebaseerd, dan zullen er middels een raadsvoorstel extra middelen voor energietoeslag worden aangevraagd.

Extra energietoeslag ad € 500 per huishouden en uitvoeringskosten nadeel € 511.000 (éénjarig)

In juli werd bekend dat de éénmalige energietoeslag voor minimahuishoudens zal worden verhoogd met € 500. Aan gemeenten wordt verzocht om aan deze doelgroep een energietoeslag van € 1.300 toe te kennen. Het betreft dezelfde doelgroep die eerder al in aanmerking kwam voor de € 800 toeslag. In Uithoorn betreft dit huishoudens met een inkomen tot 120% WSM. Inwoners kunnen deze toeslag aanvragen tot en 31 december 2022 en de toeslag moet uiterlijk medio 2023 zijn uitgekeerd. Daarmee hebben gemeenten extra tijd gekregen voor de uitvoering van de regeling. De middelen hiervoor worden in september, via een nota van wijziging op de 1^e suppletoire begroting van het Gemeentefonds aan de algemene middelen toegevoegd (Septembercirculaire). Uitgaande van de eerder geraamde 990 huishoudens, inclusief extra uitvoeringskosten wordt uitgegaan van een benodigd bedrag van € 511.000. Het te ontvangen bedrag is nog niet precies bekend maar uitgaande van de berekening van het eerder ontvangen bedrag, worden de uitgaven voor deze regeling gedekt door de inkomsten. De inkomsten worden vooruitlopend op de Septembercirculaire, verwerkt binnen het programma Organiseren, zodat deze regeling per saldo budgettair neutraal in de begroting wordt opgenomen.

1.3.5 Middelen inburgering (nadeel 2022 € 17.000) (nadeel 2023 e.v. € 8.000)

In het kader van de inburgering hebben gemeenten in de meicirculaire middelen ontvangen. Dit betreft middelen voor de leerbaarheidstoets (voor 2022 € 14.111 en € 8.000 voor de jaren 2023 e.v.). Hierin heeft de gemeente een wettelijke verplichting. Daarnaast zijn er ook middelen voor de zogenaamde Einde lening inburgeringsplichtig (ELIPs) groep, dit betreft éénmalig € 2.589 voor 2022. De beschikbare middelen zullen worden ingezet voor het hiervoor beoogde doel.

1.4 Veiligheid

1.4.1 Extra geld handhaving (Motie Hermans) € 33.000 nadeel (meerjarig)

Op 22 oktober 2021 heeft de Tweede Kamer de motie Hermans aangenomen waarin structureel 200 miljoen vrij wordt gemaakt voor toezicht en handhaving. Voor Uithoorn zou dit betekenen dat structureel € 33.000 aan extra middelen vanuit het Rijk wordt ontvangen. Deze middelen worden als afzonderlijke decentralisatie-uitkering toegevoegd aan het gemeentefonds en verwerkt binnen het programma Organiseren. Aangezien het huidige budget voor het uitvoeren van deze taken onvoldoende is, wordt voorgesteld het bedrag wat extra beschikbaar wordt gesteld structureel toe te voegen aan het budget voor toezicht en handhaving.

Argumentatie

De taken van de BOA's worden steeds belangrijker en uitgebreider. Dit is een landelijke trend. Zo krijgen BOA's meer bevoegdheden zoals het gebruik van geweld en de beschikking over handboeien. Hierdoor kunnen zij op steeds meer strafbare feiten boetes uitdelen en wordt er meer naar de BOA's gekeken wanneer het gaat om het signaleren van ondermijnende praktijken. Daarnaast wordt de burger mondiger en gewelddadiger waardoor het steeds vaker een vereiste wordt om met meerdere BOA's tegelijkertijd dienst te draaien. Daarnaast wordt van de BOA verwacht dat hij meer informatiegestuurd te werk gaat in plaats van meldingsgericht. Het huidige aantal meldingen is echter niet bij te benen waardoor nu niet kan worden voldaan aan het landelijke voornemen om informatiegestuurd te handhaven.

Lokaal zorgt daarbij de aanhoudende jongerenoverlast, de daarbij komende criminele gedragingen en het toenemende aantal verdenkingen van ondermijning ervoor dat van de BOA meer gevraagd wordt om aanwezig te zijn in de avond- en weekenduren en tijdens feestdagen en evenementen. Dit terwijl de dagelijkse BOA-taken zoals het handhaven op loslopende honden en het afhandelen van meldingen van burgers onverminderd doorgaat.

Met het geld dat voor zowel de gemeente Uithoorn als Ouder-Amstel beschikbaar wordt gesteld, kan een fulltime BOA in dienst worden genomen. Met een grotere pool zal beter kunnen worden voldaan aan de wensen van de gemeente om te handhaven op de gevraagde dagen en tijden. Daarnaast zal beter kunnen worden aangesloten op de werkwijzen die landelijk en in omliggende gemeenten wordt nagestreefd.